

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради ІДГУ

17 січня 2025 р.

протокол № 8

Голова вченої ради

Ярослав КІЧУК

Введено в дію наказом ІДГУ

від 17 січня 2025 р. № 11

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ
УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
ІЗМАЇЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Ізмаїльського державного гуманітарного університету (далі – Положення) є основним нормативним документом, що визначає порядок організації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу Ізмаїльського державного гуманітарного університету (далі – Університет) на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу українських або іноземних закладів вищої освіти (наукових установ) в Університеті.

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів № 599 від 13.05.2022 р., інших нормативно-правових актів з питань вищої освіти, а також Статуту Ізмаїльського державного гуманітарного університету й інших внутрішніх положень Університету, що регулюють порядок організації освітнього процесу.

1.3. Учасниками академічної мобільності відповідно до цього Положення можуть бути:

– громадяни України, іноземці та особи без громадянства, особи, яким надано статус закордонного українця, особи, яких визнано біженцями, та особи, які потребують додаткового захисту або здобувають вищу освіту певного освітнього, освітньо-наукового рівня, науковий ступінь за денною (очною) формою здобуття освіти (з відривом від виробництва), або працюють за основним місцем роботи в Університеті і, які на умовах та в порядку, визначених цим Положенням, беруть участь у програмі академічної мобільності в іноземному або іншому українському закладі освіти (науковій установі);

– іноземці, особи без громадянства, які здобувають вищу освіту, науковий ступінь або працюють в іноземному закладі освіти або науковій установі і які на умовах і в порядку, визначених цим Положенням, беруть участь у програмі академічної мобільності в Університеті.

1.4. Основні терміни Положення та їх визначення:

1.4.1. **Академічна мобільність** – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

1.4.2. **Заклад освіти (наукова установа)** – український, іноземний заклад вищої освіти, наукова установа, їх відокремлені структурні підрозділи, що беруть участь у програмі академічної мобільності на умовах і в порядку, визначених цим Положенням.

1.4.3. **Заклад-партнер** – український, іноземний заклад освіти (наукова установа), що бере участь у програмі академічної мобільності на підставі міжнародних договорів України про співробітництво у галузі освіти та/або науки, міжнародних програм та проектів або договорів про співробітництво між

українськими закладами освіти чи між українським закладом освіти та іноземним закладом освіти.

1.4.4. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (далі – ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

1.4.5. Іноземний заклад освіти (наукова установа) – заклад освіти (наукова установа), який на умовах і в порядку, визначених цим Положенням, бере участь у програмі академічної мобільності, а також відокремлений структурний підрозділ іноземного закладу освіти (наукової установи), утворений для цілей цього Положення на території України.

1.4.6. Іноземний учасник академічної мобільності (далі – іноземний учасник) – особа, яка відповідає вимогам, зазначеним у цьому Положенні, і реалізує право на академічну мобільність в Університеті в порядку, визначеному цим Положенням.

1.4.7. Інформаційний пакет (каталог програм) – один з ключових елементів ЄКТС, що містить дані про заклад вищої освіти, каталог освітніх програм, опис окремих навчальних дисциплін, іншу інформацію для абітурієнтів, здобувачів вищої освіти, викладачів, науковців та інших зацікавлених осіб.

1.4.8. Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою цілей та результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій).

1.4.9. Український заклад освіти (наукова установа) – український заклад вищої освіти (наукова установа), що розташований на території України, утворений органом державної влади, органом місцевого самоврядування, громадянином України або іншою юридичною особою відповідно до законодавства, який на умовах і в порядку, визначених цим Положенням, бере участь у програмі академічної мобільності, відокремлений структурний підрозділ українського закладу вищої освіти (наукової установи), що провадить освітню діяльність у сфері вищої освіти на підставі окремо встановленого ліцензованого обсягу з підготовки фахівців (наукову, науково-технічну діяльність).

1.4.10. Український учасник академічної мобільності (далі – український учасник) – громадяни України, іноземці та особи без громадянства, особи, яким надано статус закордонного українця, особи, яких визнано біженцями, та особи, які потребують додаткового захисту, які здобувають вищу освіту певного освітнього, освітньо-наукового рівня, науковий ступінь за

денною (очною) формою здобуття освіти (з відривом від виробництва) або працюють за основним місцем роботи в певному українському закладі вищої освіти (науковій установі) і реалізують право на академічну мобільність у певному іноземному або українському закладі освіти (науковій установі) на умовах і в порядку, визначених цим Положенням.

1.4.11. **Учасник академічної мобільності** – український та іноземний учасники.

1.5. Це Положення не поширюється на:

- осіб, тимчасово допущених до занять;
- слухачів;
- здобувачів освіти, які в установленому законодавством порядку оформили перерву в навчанні та перебувають в академічній відпустці;
- здобувачів освіти (наукового ступеня), працівників закладу освіти (наукової установи), які направлені Міністерством освіти і науки України (далі – МОН України) за кордон на навчання, стажування, педагогічну, науково-педагогічну та наукову роботу на виконання міжнародних міжурядових та міжвідомчих договорів про співробітництво в галузі освіти та/або науки, міжнародних програм, проєктів.

Не може брати участь у програмі академічної мобільності заклад освіти (наукова установа) з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або заклад освіти (наукова установа), зареєстрований на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якого є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли іноземний заклад освіти (наукова установа) має постійне місцезнаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

Не можуть брати участь у програмі академічної мобільності громадяни держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

1.6. Діяльність Університету та учасників академічної мобільності під час виконання програм академічної мобільності повинна відповідати основним принципам Спільної декларації міністрів освіти Європи «Європейський простір у сфері вищої освіти» (Болонська декларація), Угоді про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, підписаної 27 червня 2014 р., програмним документам у сфері освіти, розробленим міжнародними організаціями, міжнародним договором України та іншим документам, що визначають політику України у сферах освіти і науки.

1.7. Для здобувачів вищої освіти Університету участь у різних видах та формах академічної мобільності є одним із напрямів розвитку індивідуальної освітньої траєкторії. Порядок реалізації права здобувачів вищої освіти на академічну мобільність регламентується в Положенні про формування та

реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти Ізмаїльського державного гуманітарного університету.

1.8. Участь у програмах академічної мобільності для науково-педагогічних працівників Університету зараховуються до форм методичної або наукової роботи та передбачає отримання рейтингових балів. Відповідні процедури передбачені в Положенні про планування й облік навантаження науково-педагогічних працівників в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті та Положенні про систему рейтингового оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників Ізмаїльського державного гуманітарного університету.

2. ЦІЛІ, ЗАВДАННЯ, ВИДИ ТА ФОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

2.1. Цілями академічної мобільності є:

- інтеграція Університету в Європейський простір вищої освіти та Європейський дослідницький простір;
- обмін передовими практиками та досвідом у сферах освіти і науки;
- модернізація системи вищої освіти;
- цифровізація навчання та управління;
- підвищення якості вищої освіти та ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоспроможності академічної спільноти Університету;
- розвиток професійних навичок та особистісних якостей учасників академічної мобільності;
- поглиблення співробітництва з міжнародними партнерами у сферах освіти і науки;
- підтримка соціальних, економічних, культурних взаємовідносин та зв'язків із закладами вищої освіти (далі – ЗВО) та науковими установами інших країн.

2.2. Завданнями учасників академічної мобільності Університету є:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки, професійної майстерності учасників академічної мобільності;
- отримання міжнародного досвіду провадження викладацької, наукової, науково-технічної діяльності та доступу до європейської та світової дослідницької інфраструктури;
- реалізація спільних наукових, науково-технічних та/або освітніх проєктів;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами;
- популяризація української мови, культури, поглиблення знань про культуру інших країн.

2.3. Академічна мобільність здобувачів освіти (наукового ступеня), а також педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів освіти поділяється на:

2.3.1. За місцем її реалізації:

– внутрішню, що передбачає навчання, виконання програми академічної мобільності українським учасником в іншому українському закладі освіти (науковій установі), відмінному від місця постійного навчання (роботи);

– міжнародну, що передбачає навчання, виконання програми академічної мобільності українським учасником в іноземному закладі освіти або іноземного учасника – в українському закладі освіти (науковій установі).

2.3.2. За сферою діяльності – на освітню та наукову.

2.3.3. За способом реалізації:

– очну, що передбачає фізичне переміщення учасника академічної мобільності до закладу-партнера;

– дистанційну, що передбачає інтерактивну взаємодію учасника академічної мобільності, що забезпечується використанням відповідних інформаційно-комунікаційних технологій;

– змішану, що передбачає очно-дистанційну участь учасника академічної мобільності.

2.4. Освітня академічна мобільність за процедурою визнання результату програми академічної мобільності поділяється на:

– кредитну, що передбачає навчання українського учасника в іноземному або українському (відмінному від постійного місця навчання) закладі-партнері або іноземного учасника в українському закладі-партнері з метою досягнення результатів навчання та/або відповідних компетентностей із/без здобуттям кредитів ЄКТС, що будуть визнані в українському (для українського учасника) або іноземному (для іноземного учасника) закладі-партнері постійного місця навчання;

– ступеневу, що передбачає навчання українського учасника в іноземному або українському закладі-партнері або іноземного учасника в українському закладі-партнері за узгодженими між такими закладами освітніми (освітньо-професійними) програмами з метою здобуття певного рівня освіти, що дає такій особі право на отримання документа про вищу освіту в установленому законодавством порядку.

2.4. Формами академічної мобільності є:

2.4.1. Для учасників академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь бакалавра і магістра:

– навчання за освітніми (освітньо-професійними) програмами кредитної або ступеневої академічної мобільності;

– мовне стажування (удосконалення рівня практичного володіння іноземною мовою в певній професійній діяльності або галузі знань);

– навчально-наукове стажування (діяльність, спрямована на набуття практичного досвіду на основі досліджень та формування нових професійних компетентностей у психолого-педагогічній, науково-дослідній, організаційно-управлінській діяльності в межах певної спеціальності/галузі знань);

– наукове стажування;

– практика (отримання досвіду професійної діяльності в галузі майбутньої, наявної, суміжної спеціальності під керівництвом працівників закладу освіти (наукової установи) з метою формування фахових компетентностей та навичок

у реальних, у тому числі виробничих, умовах для прийняття самостійних рішень у практичній діяльності, оволодіння методами, формами організації та засобами праці в певній професійній діяльності або галузі знань);

– інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо), що не суперечать законодавству та відповідають вимогам, встановленим цим Положенням;

2.4.2. Для учасників академічної мобільності, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії, науковий ступінь доктора наук або є педагогічними, науково-педагогічними, іншими працівниками Університету:

– участь у програмах кредитної академічної мобільності учасників академічної мобільності, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії;

– участь у спільних освітніх та/або наукових проєктах (діяльність у складі тимчасової проєктної групи, утвореної на певний строк для реалізації мети та виконання завдань певного освітнього або наукового проєкту за рахунок гранту, наданого закладам-партнерам);

– викладання;

– стажування;

– наукове дослідження;

– наукове стажування;

– мовне стажування;

– підвищення кваліфікації;

– інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо), що не суперечать законодавству.

2.5. Кількість кредитів ЄКТС та заходи контролю за кожним видом та формою академічної мобільності визначаються Положенням про організацію освітнього процесу Ізмаїльського державного гуманітарного університету.

Інформація про участь здобувачів освіти у програмі академічної мобільності за відповідними формами академічної мобільності вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти (далі – ЄДЕБО).

2.6. Сукупна тривалість участі у програмі (програмах) академічної мобільності для учасників академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь бакалавра або магістра, не може перевищувати 50 відсотків тривалості нормативного строку навчання за відповідною освітньою програмою.

Для учасників академічної мобільності, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії, науковий ступінь доктора наук або є педагогічними, науково-педагогічними, науковими, іншими працівниками закладу освіти (наукової установи) тривалість участі у програмі (програмах) академічної мобільності не може перевищувати двох років поспіль.

2.7. Під час реалізації здобувачем освіти права на академічну мобільність будь-якого виду та форми повинні виконуватися такі умови:

– мета та завдання академічної мобільності відповідають навчальним цілям, орієнтованим на отримання таким здобувачем професійного досвіду в

галузі майбутньої, наявної, суміжної спеціальності, професійних компетентностей та навичок;

– навчання за програмою академічної мобільності здійснюється під керівництвом визначеного працівника Університету (куратора академічної мобільності) за узгодженими освітніми програмами закладів-партнерів;

– результати академічної мобільності визначаються у кредитах ЄКТС та/або відповідних компетентностях, результатах навчання (без здобуття кредитів ЄКТС), що будуть визнані Університетом;

– під час реалізації здобувачем освіти права на академічну мобільність будь-якого виду чи форми, який навчається в Університеті на підставі державного (регіонального) замовлення, строк здобуття певного освітнього, освітньо-наукового рівня або наукового ступеня не повинен збільшуватися. У разі коли ця вимога не виконується (не може бути виконана), здобуття такою особою освітнього, освітньо-наукового рівня або наукового ступеня після закінчення нормативного строку навчання здійснюється за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

3. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ПАРТНЕРСЬКОГО ДОГОВОРУ Й ДОГОВОРУ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

3.1. Для реалізації права на академічну мобільність Університет та український або іноземний заклад освіти (наукова установа) укладають у письмовій або електронній формі договір між закладами-партнерами про виконання програми академічної мобільності (далі – партнерський договір).

3.3. Особа, яку відібрано відповідно до вимог цього Положення для участі у програмі академічної мобільності, укладає з Університетом договір академічної мобільності.

3.4. Право на академічну мобільність також може бути реалізоване учасниками освітнього процесу за власною ініціативою за умови позитивного рішення ректора Університету, прийнятого на підставі подання та індивідуального запрошення від іноземного закладу освіти (наукової установи). Статус учасника академічної мобільності відповідно до цього Положення така особа набуває з моменту видання наказу ректора Університету. З цього моменту на таку особу поширюються всі права та обов'язки українського учасника, визначені цим Положенням, а Університет та заклад освіти (наукову установу), що надав запрошення, – всі права та обов'язки, визначені цим Положенням для закладів-партнерів, крім фінансування витрат українського учасника, що здійснюється відповідно до пунктів 7.1–7.3 цього Положення.

3.5. Укладення договору про співробітництво між закладами-партнерами, а також партнерського договору та договору академічної мобільності в умовах воєнного стану здійснюється в електронній формі з використанням електронного підпису. У разі неможливості використання кваліфікованого електронного підпису здійснюється обмін листами про намір співробітництва, виконання програми академічної мобільності та підтвердження виконання зобов'язань після завершення або скасування воєнного стану.

3.6. З метою організації та реалізації права на академічну мобільність будь-якого виду та форми закладами-партнерами в партнерському договорі визначаються:

- мета, завдання, вид та форма, тривалість, строк (у разі потреби, етапи) академічної мобільності;
- результати, яких очікується досягти;
- документ, що отримує український та/або іноземний Учасник після завершення участі у програмі академічної мобільності;
- права та обов'язки закладів-партнерів;
- критерії відбору учасників академічної мобільності та сторона, що здійснюватиме відбір;
- перелік документів, необхідних для участі у програмі академічної мобільності, вимоги до них, процедура та строк їх подання;
- фінансові умови програми академічної мобільності, умови медичного забезпечення або медичного страхування;
- строк, умови та порядок звітування учасника академічної мобільності під час або після повернення до закладу освіти постійного місця навчання (роботи), порядок визнання результатів академічної мобільності, а також заходи, що вживаються в разі недосягнення мети академічної мобільності та/або невизнання її результатів, виникнення конфліктних або непередбачуваних ситуацій під час участі у програмі академічної мобільності або визнання її результатів;
- строк, умови та порядок ліквідації академічної заборгованості у закладах-партнерах (для освітньої академічної мобільності);
- порядок внесення змін до партнерського договору;
- підрозділи закладів-партнерів, що будуть забезпечувати виконання програми академічної мобільності, контактні особи;
- інші умови, необхідні для забезпечення досягнення результатів академічної мобільності.

Зразок партнерського договору наведено в *Додатку 1*.

3.7. Для освітньої академічної мобільності обов'язковим є визначення закладами-партнерами у партнерському договорі переліку і змісту освітніх компонентів, порядку вибору додаткових навчальних дисциплін (крім вивчення в закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін), обсягу навчального навантаження, детального опису оцінювання результатів та їх відображення в додатку до диплома, форми та змісту академічної довідки щодо навчання за програмою академічної мобільності або інших аналогічних документів, де зазначаються результати академічної мобільності.

3.8. Формування переліку результатів навчання та відповідних освітніх компонентів у програмі кредитної академічної мобільності відбувається на підставі узгодження з освітніми програмами, за якими навчаються здобувачі вищої освіти. У формуванні переліку бере участь робоча група, до складу якої входить гарант освітньої програми, завідувач випускової кафедри, декан факультету, куратор академічної мобільності, а також уповноважені особи закладу-партнера.

3.9. У разі укладення партнерського договору в умовах воєнного стану здобувачі вищої освіти попереджаються Університетом про можливість перезарахування неповного обсягу кредитів ЄКТС, отриманих у межах програми внутрішньої академічної мобільності, та необхідність вивчення додаткових освітніх компонентів в Університеті для завершення програми підготовки за відповідним освітнім рівнем.

У разі коли під час участі у програмі академічної мобільності виникають ситуації, неврегульовані партнерським договором, вони можуть визначатися в договорі академічної мобільності між учасником та Університетом, якщо не зачіпаються інтереси іншого закладу-партнера, і за погодженням із закладом-партнером, якщо його інтереси зачіпаються.

У разі залучення до виконання програми академічної мобільності фінансової або іншої підтримки сторонніх організацій або на умовах співфінансування, у тому числі міжнародними організаціями (крім закладу-партнера), така організація є третьою стороною під час укладання партнерського договору.

3.10. У договорі академічної мобільності, що укладається між особою, яку відібрано відповідно до вимог цього Положення для участі у програмі академічної мобільності та Університетом, зазначаються:

- реквізити паспорта громадянина України, документа, що посвідчує особу іноземця або особу без громадянства, та довідки про присвоєння йому реєстраційного номера облікової картки платника податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової карти платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті);

- мета, завдання, вид та форма, тривалість, строк (у разі потреби етапи);

- результати, яких очікується досягти;

- документ, що отримує учасник після завершення участі у програмі академічної мобільності;

- перелік та зміст освітніх компонентів, обсяг навчального навантаження, детальний опис оцінювання результатів та їх відображення в додатку до диплома (для освітньої академічної мобільності);

- права та обов'язки сторін;

- фінансові умови програми академічної мобільності, умови медичного забезпечення або медичного страхування;

- строк, умови та порядок звітування під час або після повернення до українського закладу-партнера, визнання результатів академічної мобільності, а також заходи, що вживатимуться в разі недосягнення цілей академічної мобільності або невизнання її результатів;

- порядок вибору додаткових навчальних дисциплін (крім вивчення в закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін) для освітньої академічної мобільності;

- строк, умови та порядок ліквідації академічної заборгованості, у тому числі в закладі-партнері;

- порядок внесення змін до договору академічної мобільності;
- інші умови, необхідні для забезпечення досягнення результатів академічної мобільності.

Зразок договору академічної мобільності наведено в *Додатку 2*.

3.11. Договір академічної мобільності, що укладається під час реалізації будь-якого виду чи форми академічної мобільності учасником, який навчається на підставі державного (регіонального) замовлення, в обов'язковому порядку повинен містити вимогу щодо незбільшення строку здобуття відповідного освітнього, освітньо-наукового рівня або наукового ступеня та в разі невиконання цієї вимоги – продовження строку здобуття освіти такою особою понад нормативний для такого освітнього або освітньо-наукового рівня за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

3.12. У разі коли учасник є неповнолітньою особою, договір академічної мобільності укладається з одним із його батьків або особою, яка є його законним представником.

4. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

4.1. Загальне керівництво, інформаційну й консультаційну підтримку та організаційний супровід учасників освітнього процесу забезпечують:

- для освітніх програм міжнародної академічної мобільності – відділ міжнародного співробітництва та розвитку інфраструктури;
- для освітніх програм внутрішньої академічної мобільності – навчально-методичний відділ, декани факультетів, завідувачі кафедр;
- для наукових програм академічної мобільності – науково-педагогічний відділ.

4.2. Відділ міжнародного співробітництва та розвитку інфраструктури:

- забезпечує підтримку на всіх рівнях управління впровадження принципів і механізмів міжнародної академічної мобільності;
- спільно з науково-педагогічним відділом і навчально-методичним відділом готує проекти угод (договорів) про співробітництво в іноземних закладах-партнерах у межах реалізації права на академічну мобільність;
- несе відповідальність за договірні заходи з іноземними закладами-партнерами в межах реалізації права на академічну мобільність, бере участь у підготовці партнерського договору, пропонує за потреби внесення змін до партнерського договору та договору академічної мобільності;
- готує проекти наказів про впровадження програми міжнародної академічної мобільності;
- інформує про всі актуальні програми академічної мобільності в рамках співпраці з іноземними закладами-партнерами, розміщуючи інформацію на вебсайті Університету;
- спільно з навчально-методичним відділом укладає інформаційний пакет Університету (в тому числі англійською мовою) для інформування іноземних учасників про можливості участі в програмах академічної мобільності в Університеті;

- надає консультаційну допомогу щодо оформлення договору академічної мобільності й інших документів для навчання за програмами міжнародної академічної мобільності;

- перевіряє правильність та повноту заповнення відповідних документів до від'їзду здобувача вищої освіти Університету за кордон та після його повернення;

- здійснює контроль за виконанням програм міжнародної академічної мобільності;

- вирішує конфліктні ситуації, що виникають у ході реалізації права учасників освітнього процесу на академічну мобільність.

4.3. Навчально-методичний відділ

- забезпечує підтримку на всіх рівнях управління впровадження принципів і механізмів внутрішньої академічної мобільності;

- спільно з науково-педагогічним відділом готує проекти угод (договорів) про співробітництво в українських закладах-партнерах у межах реалізації права на освітню академічну мобільність;

- несе відповідальність за договірні заходи з українськими закладами-партнерами в межах реалізації права на академічну мобільність, бере участь у підготовці партнерського договору, пропонує за потреби внесення змін до партнерського договору та договору академічної мобільності;

- готує проекти наказів про впровадження програми внутрішньої академічної мобільності;

- спільно з відділом міжнародного співробітництва та розвитку інфраструктури укладає інформаційний пакет Університету для інформування українських учасників про можливості участі в програмах академічної мобільності в Університеті;

- надає консультаційну допомогу щодо оформлення договору академічної мобільності й інших документів для навчання за програмами внутрішньої академічної мобільності;

- вносить відомості про українського учасника освітньої академічної мобільності до ЄДЕБО;

- здійснює загальний нагляд за виконанням програм внутрішньої академічної мобільності;

- перевіряє відповідність графіку освітнього процесу й навчального навантаження у кредитах ЄКТС у навчальних планах Університету та закладу-партнера;

- координує порядок перезарахування результатів навчання та освітніх компонентів за результатами участі в програмах академічної мобільності;

- видає академічну довідку, що містить перелік здобутих результатів навчання, відповідних освітніх компонентів, присвоєних кредитів ЄКТС та підсумковою оцінкою за шкалою ЄКТС для іноземних та українських учасників академічної мобільності.

4.4. Науково-педагогічний відділ:

- забезпечує підтримку на всіх рівнях управління впровадження програм наукової академічної мобільності;

– спільно з відділом міжнародного співробітництва та розвитку інфраструктури й навчально-методичним відділом готує проекти угод (договорів) про співробітництво в іноземних та українських закладах-партнерах у межах реалізації права на наукову академічну мобільність;

– несе відповідальність за договірні заходи з іноземними та українськими закладами-партнерами в межах реалізації права на наукову академічну мобільність, бере участь у підготовці партнерського договору, пропонує за потреби внесення змін до партнерського договору та договору академічної мобільності;

– надає консультаційну допомогу щодо оформлення договору академічної мобільності й інших документів для програм наукової академічної мобільності;

– організовує інформування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та науково-педагогічних і педагогічних працівників на офіційному вебсайті Університету, дошках оголошень про програми академічної мобільності, обов'язкові умови та строки проходження.

4.5. Декани факультетів:

– здійснюють загальне керівництво та контроль за дотриманням умов реалізації програм академічної мобільності на факультеті;

– ведуть облік здобувачів вищої освіти, які беруть участь у програмах академічної мобільності;

– підтримують офіційний зв'язок між закладами-партнерами, обговорюють програми академічної мобільності;

– погоджують спільно із завідувачем кафедри, гарантом освітньої програми і здобувачем вищої освіти перелік освітніх компонентів та терміни їх опанування, кількість кредитів ЄКТС і форм семестрового контролю або відповідних компетентностей та результатів навчання в межах програми академічної мобільності;

– візують заяви здобувачів вищої освіти, які беруть участь у програмі академічної мобільності;

– корегують індивідуальний навчальний план здобувачів вищої освіти після завершення навчання у закладі-партнері;

– приймають рішення щодо перезарахування освітніх компонентів або компетентностей і програмних результатів навчання у закладі-партнері на підставі академічної довідки або іншого документу, що підтверджує їх опанування за програмою академічної мобільності, вносять записи до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти;

– вирішують конфліктні ситуації на факультеті, що виникають в процесі реалізації права здобувача вищої освіти на академічну мобільність.

4.6. Завідувачі кафедр:

– здійснюють загальне керівництво та контроль за дотриманням умов реалізації програм академічної мобільності на кафедрі;

– сприяють залученню науково-педагогічних і педагогічних працівників кафедри до реалізації програм наукової академічної мобільності, ведуть облік участі працівників у програмах академічної мобільності;

– підтримують офіційний зв'язок між закладами-партнерами, обговорюють програми академічної мобільності;

– погоджують спільно із деканом факультету, гарантом освітньої програми і здобувачем вищої освіти перелік освітніх компонентів та терміни їх опанування, кількість кредитів ЄКТС і форм семестрового контролю або відповідних компетентностей та результатів навчання в межах програми академічної мобільності;

– вирішують конфліктні ситуації, що виникають в процесі реалізації права науково-педагогічного й педагогічного працівника на академічну мобільність.

4.7. До участі у програмах академічної мобільності допускаються здобувачі вищої освіти всіх рівнів. Інформаційну, консультаційну й організаційну підтримку здобувачів вищої освіти певної спеціальності щодо розвитку індивідуальної освітньої траєкторії, в тому числі участі в програмах академічної мобільності, здійснюють куратори академічної мобільності. У межах своїх повноважень вони:

– сприяють залученню здобувачів вищої освіти до реалізації програм академічної мобільності;

– забезпечують вільний і рівний доступ здобувачів вищої освіти до інформації про наявні програми академічної мобільності та існуючі критерії відбору на навчання (стажування) в закладі-партнері;

– організують процес навчання здобувачів вищої освіти Університету та інших учасників академічної мобільності закладів-партнерів, які реалізують право на академічну мобільність;

– надають здобувачам вищої освіти рекомендації щодо формування змісту навчання за програмами академічної мобільності з урахуванням засвоєних освітніх компонентів за час перебування у закладах-партнерах;

– беруть участь у процесі перезарахування опанованих компонентів освітніх програм та кредитів ЄКТС або компетентностей і програмних результатів навчання у закладі-партнері.

4.8. Критерії відбору учасників академічної мобільності та сторона, що здійснюватиме відбір, визначаються у партнерському договорі. У разі, якщо стороною відбору учасників академічної мобільності є Університет, процедура відбору учасників освітнього процесу для навчання та роботи за програмами академічної мобільності здійснюється конкурсною комісією.

4.9. Конкурсну комісію очолює перший проректор або уповноважена ректором посадова особа. Склад конкурсної комісії формує відділ міжнародного співробітництва та розвитку інфраструктури (для програм міжнародної академічної мобільності) або навчально-методичний відділ (для програм внутрішньої академічної мобільності) і затверджує ректор. До складу входять обов'язково представники випускової кафедри і представники органів студентського самоврядування. Усі члени комісії засвідчують відсутність конфлікту інтересів.

4.10. Відбір учасників академічної мобільності комісія здійснює на підставі критеріїв, зазначених у партнерському договорі. У разі рівної конкурсної ситуації між претендентами комісія враховує належність кандидатів до

пільгових категорій населення відповідно до чинного законодавства України, зокрема:

- осіб або дітей осіб, яких законом визнано учасниками бойових дій та які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України;
- дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування;
- дітей із багатодітних родин чи дитячих будинків сімейного типу;
- осіб з інвалідністю.

Не допускаються до участі в конкурсі за програмами академічної мобільності учасники освітнього процесу, які мали порушення академічної доброчесності.

4.11. Конкурс за програмою академічної мобільності проводиться шляхом відкритої процедури відповідно до принципу об'єктивності, рівності умов та можливостей. Крім того, враховується відповідність освітньої програми навчання здобувача вищої освіти та освітньої програми академічної мобільності закладу-партнера.

4.12. Засідання конкурсної комісії проводиться за таким порядком:

- розгляд поданих документів здобувачів вищої освіти на участь у конкурсі;
- співбесіда з кожним учасником конкурсу, у тому числі щодо володіння іноземною мовою на достатньому рівні (за потреби);
- визначення кандидатури для участі в програмі академічної мобільності шляхом відкритого голосування;
- оформлення протоколу за результатами засідання.

4.13. Кандидат має право опротестувати рішення комісії впродовж трьох робочих днів від оголошення результатів відбору. Заява щодо апеляції оформлюється на ім'я ректора Університету, який розглядає її протягом п'яти робочих днів. Рішення, прийняте за апеляцією, є остаточним і перегляду не підлягає.

4.14. Перелік вимог та документів, необхідних для участі в програмі академічної мобільності, вимоги до них, процедура і строк їх подання визначаються в партнерському договорі.

4.15. Особа, яка за результатами конкурсу, отримала право на участь у програмі академічної мобільності укладає договір академічної мобільності, а відповідні структурні підрозділи готують проект наказу про направлення здобувача вищої освіти на навчання за програмою академічної мобільності.

4.16. Учасники програм міжнародної академічної мобільності зобов'язані вчасно підготувати необхідні документи для перетину державного кордону, визначені Правилами перетинання державного кордону громадянами України, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.1995 р. № 57 (у редакції, чинній на момент підготовки документів).

4.17. Для реалізації програм освітньої академічної мобільності не пізніше ніж за п'ятнадцять днів до участі здобувачі вищої освіти подають до відділу міжнародного співробітництва та розвитку інфраструктури (для міжнародної академічної мобільності) або навчально-методичного відділу (для внутрішньої академічної мобільності) документи, затверджені в установленому порядку:

- запрошення від приймаючої сторони (для програм міжнародної мобільності – з перекладом українською мовою);
- заяву на ім'я ректора, погоджену з деканом факультету (*Додаток 3*);
- витяг із протоколу засідання випускової кафедри, на якому розглядалося питання про направлення для участі в програмі академічної мобільності (*Додаток 4*);
- витяг із протоколу конкурсної комісії з відбору для участі в програмі академічної мобільності (*Додаток 5*);
- заповнений Договір академічної мобільності.

4.18. Після укладення договору академічної мобільності ректор Університету видає наказ, в якому визначається мета, строк, умови (у тому числі фінансові) програми академічної мобільності учасника. Особа набуває статусу учасника з дати, визначеної в наказі.

4.19. Для реалізації освітньої програми кредитної академічної мобільності відповідно до договору формується індивідуальний план проходження програми академічної мобільності (*Додаток 6*), в якому фіксуються освітні компоненти та їхні кредитні обсяги, а також інформація про успішне складання форм підсумкового контролю. На підставі виконання індивідуального плану здобувач отримує академічну довідку або інший документ, визначений у партнерському договорі, що засвідчує успішне проходження даної програми (форма додається до партнерського договору). Навчання в межах освітніх програм ступеневої академічної мобільності може передбачати отримання документа про освіту, а також спільних або подвійних документів про освіту закладів-партнерів.

4.20. На строк навчання за програмою академічної мобільності здобувачі вищої освіти мають право оформити індивідуальний графік навчання відповідно до Положення про навчання за індивідуальним графіком здобувачів вищої освіти Ізмаїльського державного гуманітарного університету.

4.21. Якщо навчання за програмою академічної мобільності унеможливорює виконання індивідуального навчального плану за освітньою програмою в Університеті, здобувачі вищої освіти мають право на оформлення академічної відпустки відповідно до підрозділу 9.5 Положення про організацію освітнього процесу в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті.

4.22. Процес реалізації та участь у програмах академічної мобільності здобувачів вищої освіти закладів-партнерів відбувається за такими етапами:

- подання заяви здобувачами вищої освіти на ім'я ректора Університету про допущення до освітнього процесу в Університеті (*Додаток 7*) та витягу з наказу закладу-партнера про направлення на навчання за програмою академічної мобільності;
- подання пакету документів, перелік яких визначено в партнерському договорі;
- видання наказу про тимчасове залучення здобувачів вищої освіти до навчання в Університеті за програмою академічної мобільності;

– оформлення академічної довідки або іншого документу, визначеного в партнерському договорі, за результатами опанування програми академічної мобільності.

4.23. Для задоволення потреб українських та іноземних учасників академічної мобільності, сприяння кращому порозумінню між закладами-партнерами, внутрішніми та зовнішніми зацікавленими сторонами укладається інформаційний пакет Університету українською та англійською мовами. Він включає: загальну інформацію; ресурси і послуги; інформацію про освітні програми; інформацію про окремі освітні компоненти.

4.24. Навчання, стажування чи інші форми академічної мобільності здобувачів вищої освіти у закладі-партнері за програмою індивідуальної академічної мобільності реалізується у формі приватної поїздки або за рахунок академічної відпустки.

4.25. Здобувач освітньо-наукового ступеня доктора філософії або наукового ступеня доктора наук, що претендує на проходження наукового стажування у закладі-партнері, повинен відповідати таким вимогам:

1) тематика наукового дослідження повинна відповідати відповідній проблематиці наукового стажування;

2) наявність наукових статей, опублікованих у зарубіжних та/або вітчизняних фахових виданнях;

3) участь у міжнародних наукових і науково-практичних конференціях;

4) володіння англійською мовою або мовою країни, в якій передбачається проходження стажування, на необхідному рівні.

4.26. Для реалізації програм наукової академічної мобільності не пізніше ніж за п'ятнадцять днів до участі здобувачі освітньо-наукового ступеня доктора філософії, наукового ступеня доктора наук, науково-педагогічні та педагогічні працівники Університету подають до науково-педагогічного відділу документи, затверджені в установленому порядку:

– запрошення від приймаючої сторони (з перекладом українською мовою);

– заяву на ім'я ректора, погоджену із завідувачем кафедри (*Додаток 8*);

– витяг із протоколу засідання кафедри, на якому розглядалося питання про направлення для участі в програмі академічної мобільності;

– індивідуальний план наукового стажування, погоджений з науковим керівником (для здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії) (*Додаток 9*);

– заповнений Договір академічної мобільності.

4.27. Тривалість (обсяг) стажування, наукового стажування, підвищення кваліфікації для наукових та науково-педагогічних працівників встановлюється в годинах та/або кредитах ЄКТС. Організаційний супровід підвищення кваліфікації/стажування науково-педагогічних та педагогічних працівників регламентує Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників Ізмаїльського державного гуманітарного університету.

5. СТАТУС, ОСНОВНІ ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

5.1. На період освітньої академічної мобільності учасники:

– зберігають за собою місце навчання, право на призначення академічної та/або соціальної стипендії незалежно від наявності в партнерському договорі та/або договорі академічної мобільності положення щодо фінансової підтримки закладом-партнером у грошовій та/або безгрошовій формі та її обсягів; інше соціальне забезпечення відповідно до законодавства. Стипендіальне забезпечення під час та після завершення участі у програмі академічної мобільності здійснюється відповідно до законодавства;

– мають право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін (крім вивчення в закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін);

– у частині освітньої та/або наукової академічної мобільності мають права і обов'язки здобувача освіти закладу-партнера (крім фінансового (стипендіального та іншого соціального) забезпечення).

5.2. Відомості про учасника мобільності вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань освіти співробітником навчально-методичного відділу Університету, а в разі участі учасника у внутрішній освітній академічній мобільності – також закладом-партнером як про учасника, що тимчасово допущений до занять.

5.3. У разі реалізації відповідно до законодавства учасником освітньої академічної мобільності права на академічну відпустку або перерву в навчанні до партнерського договору та договору про академічну мобільність за ініціативою Університету вносяться відповідні зміни.

5.4. На період академічної мобільності українські учасники – педагогічні, науково-педагогічні та інші працівники зберігають на строк до:

– двох років – посаду за основним місцем роботи;

– шести місяців – оплату праці за основним місцем роботи в розмірі середньої заробітної плати відповідно до законодавства, якщо підтримка у грошовій формі протягом усього строку участі у програмі академічної мобільності у закладі-партнері не передбачена або передбачена в розмірі, що на дату укладення договору про академічну мобільність є меншою за розмір середнього прожиткового мінімуму в країні перебування.

5.5. Іноземні учасники – здобувачі освіти (наукового ступеня) можуть бути зараховані до Університету на навчання за рахунок грантів або коштів фізичних (юридичних) осіб, у тому числі міжнародних організацій, або за рахунок власних надходжень Університету, або на умовах безоплатного навчання в разі взаємного обміну закладами-партнерами на безоплатній основі здобувачами освіти в разі, коли кількість таких іноземних учасників не перевищує кількості українських учасників і ця норма визначена партнерським договором.

Іноземні учасники в частині освітньої та/або наукової академічної мобільності мають права та обов'язки українських учасників (крім фінансового (стипендіального та іншого соціального) забезпечення).

Іноземний учасник, який в межах освітньої академічної мобільності відповідно до Закону України «Про вищу освіту» здобуває вищу освіту за

узгодженими між закладами-партнерами освітніми програмами, що завершується отриманням спільного (подвійного) документа про вищу освіту, під час перебування в Університеті може бути зарахований на навчання до Університету на умовах, визначених партнерським договором. Інформація про такого учасника вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти. Додаткові умови залучення іноземних учасників можуть визначатися у партнерському договорі та/або договорі академічної мобільності.

5.6. Здобувачі вищої освіти як учасники академічної мобільності мають право на:

- самостійний вибір освітніх компонентів за погодженням з Університетом в межах узгоджених програмою академічної мобільності;
- безпечні та нешкідливі умови навчання, стажування чи інших форм академічної мобільності;
- користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базою закладу-партнера, що приймає;
- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;
- участь у спільних наукових проєктах, наукових дослідженнях, наукових стажуваннях тощо;
- можливість отримання документа про відповідний освітній ступінь встановленого у закладі-партнері зразка, відповідно до партнерського договору.

5.7. Здобувачі вищої освіти зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;
- вчасно прибути до місця навчання, стажування чи інших форм академічної мобільності;
- під час реалізації права на академічну мобільність дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку, Статуту та інших нормативно-правових документів закладу-партнера, що приймає;
- оволодіти відповідними компетентностями та результатами навчання в межах компонент освітніх програм за затвердженою програмою академічної мобільності;
- після завершення навчання, стажування чи іншої форми академічної мобільності у закладі-партнері вчасно повернутися до Університету та прозвітувати про виконання програми академічної мобільності.

5.8. При прийнятті здобувачів вищої освіти на навчання за програмами освітньої академічної мобільності Університет зобов'язаний:

- зарахувати здобувача вищої освіти, направленого на навчання на визначений договором строк відповідно до норм законодавства;
- створити усі необхідні умови для виконання здобувачем вищої освіти програми академічної мобільності;
- сприяти здобувачам вищої освіти у вирішенні візових, житлових та побутових проблем;
- надавати можливість здобувачам вищої освіти брати участь у наукових конференціях, виставках, конкурсах, представляти свої наукові роботи для

публікацій, користуватися навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базами;

– контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування здобувачів-іноземців;

– після завершення навчання видати здобувачу вищої освіти документ з переліком та результатами вивчення освітніх компонентів, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти або документ про вищу освіту з додатком встановленого у закладі-партнері зразка.

6. ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ УЧАСТІ В ПРОГРАМАХ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

6.1. Визнання результатів освітньої академічної мобільності учасників здійснюється на основі кредитів ЄКТС.

6.2. Зміст освітніх компонентів та обсяг навчального навантаження, виконаного учасником академічної мобільності в закладі-партнері, підтверджуються академічною довідкою або іншим аналогічним документом, виданим таким закладом згідно з партнерським договором.

6.3. Після закінчення програми учасник академічної мобільності впродовж десяти робочих днів подає заяву та академічну довідку (або інший документ) до відділу міжнародного співробітництва та розвитку інфраструктури (міжнародна академічна мобільність) або навчально-методичного відділу (внутрішня академічна мобільність) для оформлення результатів проходження програми та визнання й перерахування результатів навчання.

6.3. Порівняння змісту освітніх компонентів та обсягу навчального навантаження, виконаного відповідно до договору академічної мобільності, здійснюється шляхом зіставлення результатів навчання, яких досягнуто в закладі-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою Університету. Відповідне порівняння здійснює предметна комісія, яка утворюється на підставі розпорядження відділу міжнародного співробітництва та розвитку інфраструктури або навчально-методичного відділу. До її складу входять декан факультету, гарант освітньої програми, завідувач випускової кафедри та куратор академічної мобільності. За результатами співставлення секретар предметної комісії (як правило, куратор академічної мобільності) складає протокол.

6.4. За результатами співставлення предметна комісія приймає рішення щодо відповідності/невідповідності задекларованих результатів навчання заявника певним результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою освітньої програми, та визначає кількість кредитів ЄКТС, за якими учасника атестовано в закладі-партнері і які будуть зараховані як результати навчання, заплановані освітньою програмою. Ці кредити ЄКТС у подальшому використовуються для встановлення факту виконання учасником кваліфікаційних вимог для здобуття певного освітнього (освітньо-наукового, наукового) ступеня.

6.5. Визначені освітні компоненти визнаються у повному обсязі, а учасник, щодо якого прийнято таке рішення, не повинен виконувати будь-яке інше додаткове навчальне навантаження за цими освітніми компонентами.

Умовами перезарахування освітніх компонентів є:

– наявність академічної довідки або документу про вищу освіту з додатком встановленого у закладі-партнері зразка чи інших документів із переліком та результатами вивчення освітніх компонентів, кількістю годин і кредитів ЄКТС виданих закладом-партнером;

– якщо при порівнянні навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти за освітніми програмами Університету та вищезазначених документів закладів-партнерів назви освітніх компонентів ідентичні або мають незначну стилістичну відмінність (у випадку перезарахування обов'язкового освітнього компонента);

– при порівнянні освітніх компонентів мають значні розбіжності, але зазначені ними компетентності та програмні результати навчання співпадають не менше ніж на 75% (у випадку перезарахування обов'язкового освітнього компонента).

6.6. У разі часткового визнання предметною комісією результатів навчання вони можуть зараховуватися в якості окремих видів навчальної роботи в межах певних освітніх компонентів освітньої програми. У випадку прийняття предметною комісією рішення про можливість визнання результатів навчання заявника в межах вибіркової складової освітньої програми, за підсумками визнання таких результатів навчання здобувачу вищої освіти зараховується певна кількість кредитів вибіркової складової освітньої програми. Обов'язковою умовою визнання результатів навчання заявника в межах вибіркової складової освітньої програми є відповідність цих результатів навчання рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.

6.7. Декан факультету на основі висновків предметної комісії формує розпорядження про визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, які навчалися за програмою академічної мобільності. При перезарахуванні освітніх компонентів до індивідуального навчального плану здобувача вносяться: назва, загальна кількість годин/кредитів, оцінка та підстава щодо перезарахування (номер академічної довідки щодо навчання за програмою академічної мобільності тощо). Переведення оцінки відбувається на підставі узгодження шкали оцінювання закладу-партнера, яка міститься в академічній довідці, зі шкалою оцінювання Університету.

6.8. У разі невиконання учасником під час перебування в закладі-партнері умов, визначених у договорі академічної мобільності в частині опанування змісту освітніх компонентів та виконання обсягу навчального навантаження, такий учасник після повернення до Університету в установленому порядку ліквідує академічну заборгованість до закінчення першого семестрового контролю після його повернення або проходить повторне навчання відповідного змісту освітніх компонентів та обсягу навчального навантаження за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

6.9. Якщо здобувачу вищої освіти була надана академічна відпустка, після завершення програми академічної мобільності Університет в установленому порядку (підрозділ 9.5 Положення про організацію освітнього процесу в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті) приймає рішення щодо поновлення здобувача вищої освіти на навчання. Допуск до освітнього процесу здобувачів вищої освіти, у яких завершився строк переривання навчання, здійснюється наказом ректора Університету на підставі заяви здобувача вищої освіти, що подана у письмовій або електронній формі не пізніше, ніж за п'ять днів до завершення строку академічної відпустки. Здобувачі вищої освіти, які у визначений цим пунктом термін не подали документи для оформлення допуску до освітнього процесу або продовження строку академічної відпустки, відраховуються із Університету за порушення умов договору про навчання в закладі вищої освіти.

6.10. Для перезарахування результатів наукової роботи у межах реалізації права на академічну мобільність здобувач освітньо-наукового ступеня доктора філософії або наукового ступеня доктора наук формує звіт про результати участі у спільних проєктах, наукових дослідженнях, наукових стажуваннях, результати якого перезараховуються науковою радою університету за умови позитивного висновку наукового керівника.

6.11. Науково-педагогічні й педагогічні працівники подають відповідні документи, які підтверджують виконання програми академічної мобільності, та звіт про виконання програми академічної мобільності завідувачу кафедри та науково-педагогічному відділу Університету. Звіт про участь в програмі академічної мобільності заслуховується на найближчому засіданні кафедри після повернення працівника кафедри.

6.12. Обов'язковою умовою є оприлюднення результатів відбору українських учасників, звіту про завершення ними виконання програми академічної мобільності та її результатів на офіційному вебсайті Університету.

7. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

7.1. Фінансування витрат українського закладу, пов'язаних із виконанням програм академічної мобільності, може здійснюватися за рахунок:

- грантів;
- коштів, передбачених у державному (відповідному місцевому) бюджеті;
- власних коштів українського закладу-партнера;
- коштів іноземного закладу-партнера;
- інших джерел, не заборонених законодавством.

7.2. Матеріальне забезпечення Учасників у програмах міжнародної академічної мобільності відповідно до міжнародних договорів України на двосторонній основі або за рахунок сторони, що приймає, або за рахунок сторони, що направляє, крім вимог, визначених Порядком, здійснюється відповідно до вимог Положення про умови матеріального забезпечення осіб, направлених за кордон на навчання та стажування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.1996 № 287. В інших випадках

фінансування витрат, які здійснює учасник, включаючи оплату проїзду, проживання, добових, харчування, медичне забезпечення та страхування тощо, здійснюється за власні кошти такого учасника та/або інших фізичних (юридичних) осіб, якщо заклад-партнер не забезпечує здійснення зазначених витрат.

7.3. Надання здобувачам вищої освіти Університету організаційних, протокольних-інформаційних, консультаційних послуг, послуг з перекладу здійснюється безоплатно відповідно до законодавства.

7.4. Академічна мобільність, реалізована у формі приватної поїздки, можлива в період щорічної оплачуваної відпустки або відпустки без збереження заробітної плати за рахунок коштів науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Положення затверджується вченою радою Університету і вводиться в дію наказом ректора Університету.

8.2. Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Університету в межах своїх повноважень, що встановлені посадовими інструкціями.

8.3. Зміни й доповнення до Положення розглядаються і затверджуються вченою радою Університету і вводяться в дію наказом ректора.

ДОГОВІР № _____
 про реалізацію програми академічної мобільності
 між Ізмаїльським державним гуманітарним університетом
 та _____

м. Ізмаїл

« _____ » _____ 20__ р.

Ізмаїльський державний гуманітарний університет (далі – ІДГУ), в особі ректора _____, який діє на підставі Статуту, та _____ (далі – _____), в особі ректора _____, який діє на підставі Статуту (надалі спільно – Сторони), відповідно до вимог законодавства України щодо академічної мобільності учасників освітнього процесу у закладах вищої освіти та з метою забезпечення прав та дотримання обов'язків учасників академічної мобільності, а також для регулювання процесу реалізації програми академічної мобільності уклали цей Договір.

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. Сторони зобов'язуються спільно реалізувати міжнародну/внутрішню освітню (кредитну/ступеневу) / наукову програму академічної мобільності (далі – Програму), яка передбачає очну/дистанційну/змішану участь здобувачів вищої освіти / науково-педагогічних та/або педагогічних працівників ІДГУ/_____ (далі – Учасники).

1.2. Метою Програми є _____

1.3. Сторони зобов'язуються спільно діяти для досягнення таких завдань Програми:

- _____;
- _____;
- _____;

1.3. Формою/формами академічної мобільності, згідно з Програмою, є: _____

1.4. Тривалість Програми становить _____.

Загальний обсяг програми: _____ кредити(ів) ЄКТС (_____ годин).

Строк реалізації Програми: _____ (у разі потреби, вказати етапи).

1.5. Реалізація цієї Програми дозволить досягти таких результатів:

- _____;
- _____;
- _____;

1.5.1. (лише для освітніх Програм) Програма передбачає досягнення Учасниками таких компетентностей та результатів навчання:

- (перелік компетентностей);
- (перелік результатів навчання).

1.5.2. (лише для освітніх Програм) Для досягнення відповідних результатів Учасники мають опанувати такі обов'язкові освітні компоненти:

№ з/п	Назва освітнього компонента	Кількість кредитів ЄКТС	Обсяг навчального навантаження та зміст освітнього компонента

1.5.3. (лише для освітніх Програм) Проходження Програми може передбачати вибір освітніх компонентів загальною кількістю _____ кредитів ЄКТС. Вибіркові компоненти Учасники обирають за такою процедурою: (детальний опис процедури)

1.5.4. (для освітніх Програм) Процедура оцінювання здобутих результатів навчання: (наводиться опис поточного і підсумкового контролю, додаткових форм оцінювання результатів навчання)

1.6. Після успішного завершення Програми Учасники отримують (вказати документ).

(для освітніх програм форма академічної довідки або іншого документу, де зазначаються результати академічної мобільності, додається до договору як Додаток)

(для ступеневих освітніх Програм наводиться додатково детальний опис оцінювання результатів та їх відображення в додатку до диплома)

2. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ СТОРІН ТА УЧАСНИКІВ

2.1. Права Сторони, яка направляє Учасника для реалізації Програми:

- _____;
- _____;
- _____;

2.2. Обов'язки Сторони, яка направляє Учасника для реалізації Програми:

- _____;
- _____;
- _____;

2.3. Права Сторони, яка приймає Учасника для реалізації Програми:

- _____;
- _____;
- _____;

2.4. Обов'язки Сторони, яка приймає Учасника для реалізації Програми:

- _____;
- _____;
- _____;

2.5. Права Учасника:

- _____;
- _____;
- _____;

2.6. Обов'язки Учасника:

- _____;
- _____;
- _____;

2.7. Підрозділи Сторін, що будуть забезпечувати виконання Програми та контактні особи:

- в ІДГУ: _____, ПІП контактної особи _____;
- *інша Сторона*: _____, ПІП контактної особи _____.

3. ПРОЦЕДУРА ВІДБОРУ УЧАСНИКІВ

3.1. Стороною відбору є _____.

3.2. Порядок формування та склад конкурсної комісії для відбору Учасників: (детальний опис)

3.3. Критерії відбору учасників:

- _____;
- _____;
- _____;

3.4. Перелік документів, необхідних для участі в конкурсі, вимоги до них та строки подання для конкурсу:

- _____;
- _____;
- _____;

3.5. Процедура проведення й оголошення результатів конкурсу: (детальний опис)

3.6. Перелік документів, необхідних для участі в Програмі, вимоги до них та строки подання до Сторін:

- _____;

- _____;
- _____;

4. ФІНАНСОВІ ТА ІНШІ УМОВИ ПРОГРАМИ

4.1. Фінансові умови програми:

- _____;
- _____;
- _____;

4.2. Умови медичного забезпечення або медичного страхування:

- _____;
- _____;
- _____;

5. ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОГРАМИ

5.1. Строк, умови та порядок звітування Учасників:

- _____;
- _____;
- _____;

5.2. Порядок визнання результатів академічної мобільності: *(детальний опис)*

5.3. Заходи, що вживаються в разі недосягнення мети академічної мобільності та/або невизнання її результатів: *(детальний опис)*

5.4. Порядок вирішення конфліктних або непередбачуваних ситуацій під час участі у програмі або визнання її результатів: *(детальний опис)*

5.5. *(лише для освітніх Програм)* Строк, умови та порядок ліквідації академічної заборгованості:

- _____;
- _____;
- _____;

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

6.1. Сторони несуть відповідальність за виконання умов цього Договору згідно чинного законодавства.

6.2. Усі непередбачені питання, які пов'язані з виконанням цього Договору, вирішуються шляхом укладання додаткових угод між Сторонами.

6.3. Договірні сторони звільняються від відповідальності за невиконання або неналежне виконання умов цього Договору, якщо порушення умов Договору стали наслідком дії обставин непереборної сили, про які Сторони не знали під час підписання Договору та які не могли відвернути допустимими засобами.

7. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

7.1. Усі спори, які виникають у процесі укладання, виконання та розірвання цього Договору, вирішуються Сторонами відповідно до чинного законодавства України.

8. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДОГОВОРУ

(детальний опис)

9. ІНШІ УМОВИ

(за потреби)

10. ЮРИДИЧНІ АДРЕСИ СТОРІН ТА ПІДПИСИ СТОРІН

ДОГОВІР АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ № _____

м. Ізмаїл

« _____ » _____ 20__ р.

Ізмаїльський державний гуманітарний університет (далі – ІДГУ), в особі ректора _____, який діє на підставі Статуту, та

_____ (ПІБ учасника академічної мобільності)

_____ (реквізити паспорта громадянина України, документа, що посвідчує особу іноземця або особу без громадянства, та довідки про присвоєння йому реєстраційного номера облікової картки платника податків)

_____ (рівень вищої освіти, рік навчання, шифр і назва спеціальності (спеціалізації, предметної спеціальності), назва освітньої програми для здобувача вищої освіти / науковий ступінь, вчене звання, посада для науково-педагогічних або педагогічних працівників)

(далі – Учасник академічної мобільності), з іншої сторони, уклали цей Договір про таке:

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. ІДГУ забезпечує організацію очної/дистанційної/змішаної участі Учасника академічної мобільності у міжнародній/внутрішній освітній (кредитній/ступеневій) / науковій програмі академічної мобільності (далі – Програмі), а Учасник академічної мобільності – виконання вимог цієї програми у порядку та на умовах цього Договору.

1.2. Метою Програми є _____

1.3. Завдання Програми:

- _____;
- _____;
- _____;

1.3. Формою/формами академічної мобільності, згідно з Програмою, є: _____

1.4. Тривалість Програми становить _____.

Загальний обсяг програми: _____ кредити(ів) ЄКТС (_____ годин).

Строк реалізації Програми: _____ (у разі потреби, вказати етапи).

1.4.1. (лише для освітніх Програм) Строк участі в Програмі для Учасника академічної мобільності, який навчається на підставі державного (регіонального) замовлення, не може призводити до збільшення строку здобуття відповідного освітнього, освітньо-наукового рівня або наукового ступеня.

1.5. Інформація про заклад-партнер, що приймає Учасника академічної мобільності:

_____ (назва закладу-партнера, країна)

_____ (назва структурного підрозділу, до якого буде прикріплено Учасника академічної мобільності)

1.6. Реалізація цієї Програми дозволить досягти таких результатів:

- _____;
- _____;
- _____;

1.6.1. (лише для освітніх Програм) Програма передбачає досягнення Учасником академічної мобільності компетентностей та результатів навчання:

- (перелік компетентностей);
- (перелік результатів навчання).

1.6.2. *(лише для освітніх Програм)* Для досягнення відповідних результатів Учасник академічної мобільності має опанувати такі обов'язкові освітні компоненти:

№ з/п	Назва освітнього компонента	Кількість кредитів ЄКТС	Обсяг навчального навантаження та зміст освітнього компонента

1.6.3. *(лише для освітніх Програм)* Проходження Програми може передбачати вибір освітніх компонентів загальною кількістю ___ кредитів ЄКТС. Вибіркові компоненти Учасники обирають за такою процедурою: *(детальний опис процедури)*

1.6.4. *(для освітніх Програм)* Процедура оцінювання здобутих результатів навчання: *(наводиться опис поточного і підсумкового контролю, додаткових форм оцінювання результатів навчання)*

1.7. Після успішного завершення Програми Учасники отримують *(вказати документ)*.

2. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

2.1. Права Учасника академічної мобільності:

- _____;
- _____;
- _____;

2.2. Обов'язки Учасника академічної мобільності:

- _____;
- _____;
- _____;

2.3. Права ІДГУ в межах реалізації Програми:

- _____;
- _____;
- _____;

2.4. ІДГУ зобов'язаний:

- _____;
- _____;
- _____;

2.5 Координатором Програми від ІДГУ є: _____
(ПІБ координатора, контакти)

2.6. Права закладу-партнера:

- _____;
- _____;
- _____;

2.7. Обов'язки закладу-партнера:

- _____;
- _____;
- _____;

2.5 Координатором Програми від закладу-партнера є: _____
(ПІБ координатора, контакти)

3. ФІНАНСОВІ ТА ІНШІ УМОВИ ПРОГРАМИ

3.1. Фінансові умови програми:

- _____;
- _____;
- _____;

3.2. Умови медичного забезпечення або медичного страхування:

- _____;
- _____;
- _____;

4. ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОГРАМИ

4.1. Строк, умови та порядок звітування Учасника академічної мобільності:

- _____;
- _____;
- _____;

4.2. Порядок визнання результатів академічної мобільності: (детальний опис)

4.3. Заходи, що вживаються в разі недосягнення мети академічної мобільності та/або невизнання її результатів: (детальний опис)

4.4. Порядок вирішення конфліктних або непередбачуваних ситуацій під час участі у програмі або визнання її результатів: (детальний опис)

4.5. (лише для освітніх Програм) Строк, умови та порядок ліквідації академічної заборгованості:

- _____;
- _____;
- _____;

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

5.1. ІДГУ, заклад-партнер та Учасник академічної мобільності (далі – Сторони) несуть відповідальність за виконання умов цього Договору згідно чинного законодавства.

5.2. Усі непередбачені питання, які пов'язані з виконанням цього Договору, вирішуються шляхом укладання додаткових угод між Сторонами.

5.3. Договірні сторони звільняються від відповідальності за невиконання або неналежне виконання умов цього Договору, якщо порушення умов Договору стали наслідком дії обставин непереборної сили, про які Сторони не знали під час підписання Договору та які не могли відвернути допустимими засобами.

6. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

6.1. Усі спори, які виникають у процесі укладання, виконання та розірвання цього Договору, вирішуються Сторонами відповідно до чинного законодавства України.

7. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДОГОВОРУ

(детальний опис)

8. ІНШІ УМОВИ

(за потреби)

9. ЮРИДИЧНІ АДРЕСИ СТОРІН ТА ПІДПИСИ СТОРІН

Додаток 3

Ректору ІДГУ

_____ (прізвище, ініціали)

здобувача освітнього
(освітньо-наукового) ступеня:

факультету _____
спеціальності (предметної
спеціальності, спеціалізації):

освітньої програми:

_____ (прізвище, ініціали)

ЗАЯВА

Прошу дозволити взяти участь у програмі академічної мобільності у формі (вказати форму згідно з договором), що проходитиме у (назва закладу-партнера, місто, країна) з «__»__20__р. до «__»__20__р.

або

дозволити пройти навчання у (назва закладу-партнера, місто, країна) за програмою кредитної/ступеневої академічної мобільності з «__»__20__р. до «__»__20__р. Форма участі: (очна/дистанційна/змішана)

Запланований термін поїздки з «__»__20__р. до «__»__20__р.

До заяви додаються:

- витяг із протоколу засідання кафедри (назва кафедри);
- витяг із протоколу конкурсної комісії;
- запрошення з перекладом українською мовою.

Дата

Підпис

Погоджено:

Декан факультету (назва факультету)

_____ (прізвище, ініціали)

Підпис

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Витяг
із протоколу № _____
засідання кафедри (назва кафедри)
від «__» _____ 20__ р.

Присутні: _____

Слухали:

Про направлення для участі в програмі академічної мобільності
здобувача освітнього (освітньо-наукового) ступеня _____ спеціальності
(предметної спеціальності, спеціалізації) _____, освітньої програми
_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

або

науково-педагогічного (педагогічного) працівника кафедри (прізвище, ім'я, по батькові,
науковий ступінь, вчене звання, посада)

на навчання / наукове стажування / (інша форма) в (назва закладу-партнера, місто,
країна) з «__» _____ 20__ р. до «__» _____ 20__ р.

Результати голосування:

«За» - _____;

«Проти» - _____;

«Утримались» - _____.

Ухвалили:

Погодити направлення учасника академічної мобільності до (назва закладу-партнера,
місто, країна). Запланований термін поїздки: з «__» _____ 20__ р. до «__» _____ 20__ р.
Форма участі: (очна/дистанційна/змішана).

Після завершення програми академічної мобільності подати звітні матеріали на кафедру
упродовж десяти робочих днів.

*(за потреби вказати додаткові умови: надання індивідуального графіку навчання,
можливості викладання в дистанційному режимі тощо)*

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Витяг
із протоколу № _____
засідання конкурсної комісії _____
від «__» _____ 20__ р.

Присутні: _____

Слухали:

Про направлення здобувача освітнього (освітньо-наукового) ступеня _____ спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації) _____, освітньої програми _____ (*прізвище, ім'я, по батькові*) на навчання (стажування чи ін.) за програмою академічної мобільності в (*назва закладу-партнера, місто, країна*).

Ухвалили: на підставі виконання критеріїв та вимог для участі в програмі академічної мобільності, згідно з Договором (*назва, реквізити*), рекомендувати (*прізвище, ім'я, по батькові*) направити на (*зазначити форму академічної мобільності*) до (*назва закладу-партнера, місто, країна*) за рахунок коштів (*загального / спеціального фонду, фізичної або юридичної особи*) з «__» _____ 20__ р. до «__» _____ 20__ р.

Результати голосування:

«За» - _____;

«Проти» - _____;

«Утримались» - _____.

Голова конкурсної комісії

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Секретар

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
проходження програми освітньої (кредитної) академічної мобільності
здобувача вищої освіти
Ізмаїльського державного гуманітарного університету

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Інформація про здобувача:

Рівень вищої освіти: _____

Спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація): _____

Освітня програма: _____

Форма здобуття вищої освіти: _____. Рік навчання: _____

2. Інформація про програму:

Назва закладу, в якому здобувач проходить навчання: _____

Назва структурного підрозділу, до якого прикріплено здобувача: _____

Координатор програми: _____

Строк проходження навчання: _____

3. Перелік освітніх компонентів:

№ з/п	Назва освітнього компоненту	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин	Форма контролю	Оцінка	Підпис
Обов'язкові компоненти						
Вибіркові компоненти						

4. Інформація про результати проходження програмиПрограму академічної мобільності: (виконано в повному обсязі / виконано частково / не виконано).За результатами проходження програми академічної мобільності здобувачу вищої освіти видано: (назва, номер і дата видачі документа).

Відповідальна особа
(координатор програми)

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Додаток 7

Ректору ІДГУ

_____ (прізвище, ініціали)

здобувача освітнього
(освітньо-наукового) ступеня:

_____ закладу вищої освіти

_____ спеціальності (предметної
спеціальності, спеціалізації):

_____ освітньої програми:

_____ (прізвище, ініціали)

ЗАЯВА

Прошу допустити до навчання / мовного стажування / практики / іншої форми в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті за програмою академічної мобільності з «__»__ 20__ р. до «__»__ 20__ р. Форма участі: (очна/дистанційна/змішана).

До заяви додаються:

- витяг з наказу закладу вищої освіти, в якому навчається здобувач, про направлення до навчання;
- документи, передбачені в партнерському договорі (*вказати кожен документ*).

Дата

Підпис

Ректору ІДГУ

_____ (прізвище, ініціали)

здобувача освітнього
(освітньо-наукового) ступеня:

факультету _____
спеціальності (предметної
спеціальності, спеціалізації):

освітньої програми:

або

_____ (науковий ступінь, вчене звання, посада)

_____ (прізвище, ініціали)

ЗАЯВА

Прошу дозволити взяти участь у програмі наукової академічної мобільності у формі *(вказати форму згідно з договором)*, що відбудеться у *(назва закладу-партнера, місто, країна)* з «___» 20__ р. до «___» 20__ р. (форма участі: *очна/дистанційна/змішана*), та відрядити мене *(вказати фінансові умови щодо оплати проїзду та добових)*.

Запланований термін поїздки з «___» 20__ р. до «___» 20__ р.

До заяви додаються:

- витяг із протоколу засідання кафедри *(назва кафедри)*;
- запрошення з перекладом українською мовою.

Дата

Підпис

Погоджено:

Завідувач кафедри *(назва кафедри)*

_____ (прізвище, ініціали)

Підпис

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН НАУКОВОГО СТАЖУВАННЯ
за програмою академічної мобільності

у _____
(назва закладу-партнера, місто, країна)

здобувача освітньо-наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю _____
освітньою програмою _____

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Термін наукового стажування: з «___» _____ 20__ р. до «___» _____ 20__ р.

Мета наукового стажування: _____.

Виконання завдань індивідуального плану наукової роботи

№ з/п	Зміст завдання	Термін виконання	Очікувані результати

Завдання індивідуального плану розглянуто на засіданні *(найменування кафедри)*
«___» _____ 20__ р., протокол №__.

Здобувач вищої освіти

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Науковий керівник

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)